

Analytické studie programu Zdraví 2030:
**Strategické analýzy potřeb
resortu zdravotnictví**

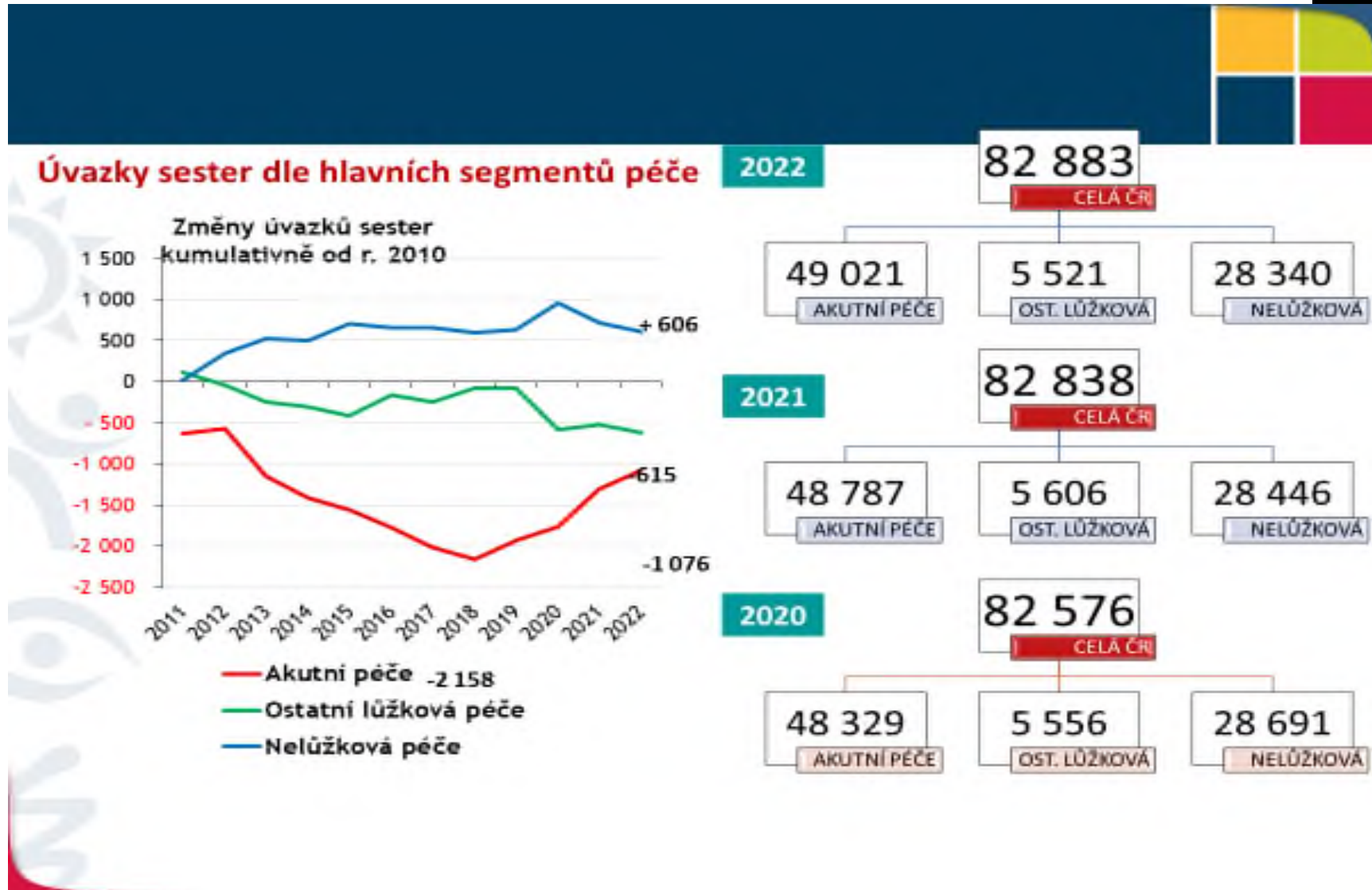

**Kapitola VII. Zajištění personálních kapacit – kapacity a vzdělávání
nelékařských zdravotnických pracovníků**

Současný stav

- Personální zajištění zdravotních služeb je jedním z nejobtížnějších úkolů veřejného zdravotního systému ve většině vyspělých států.
- Nedostatek ZP, chybí dlouhodobé plánování pracovních sil ve zdravotnictví, demografické faktory a součinnost více resortů s alokací finančních zdrojů do vzdělávacího systému.
- Po roce 2030 hrozí kritická situace v řadě nelékařských profesí. Proto je nutné v následujících letech věnovat pozornost posílení vzdělávacích kapacit, zejména pak navýšit počet studentů nejvíce ohrožených oborů na vysokých školách.

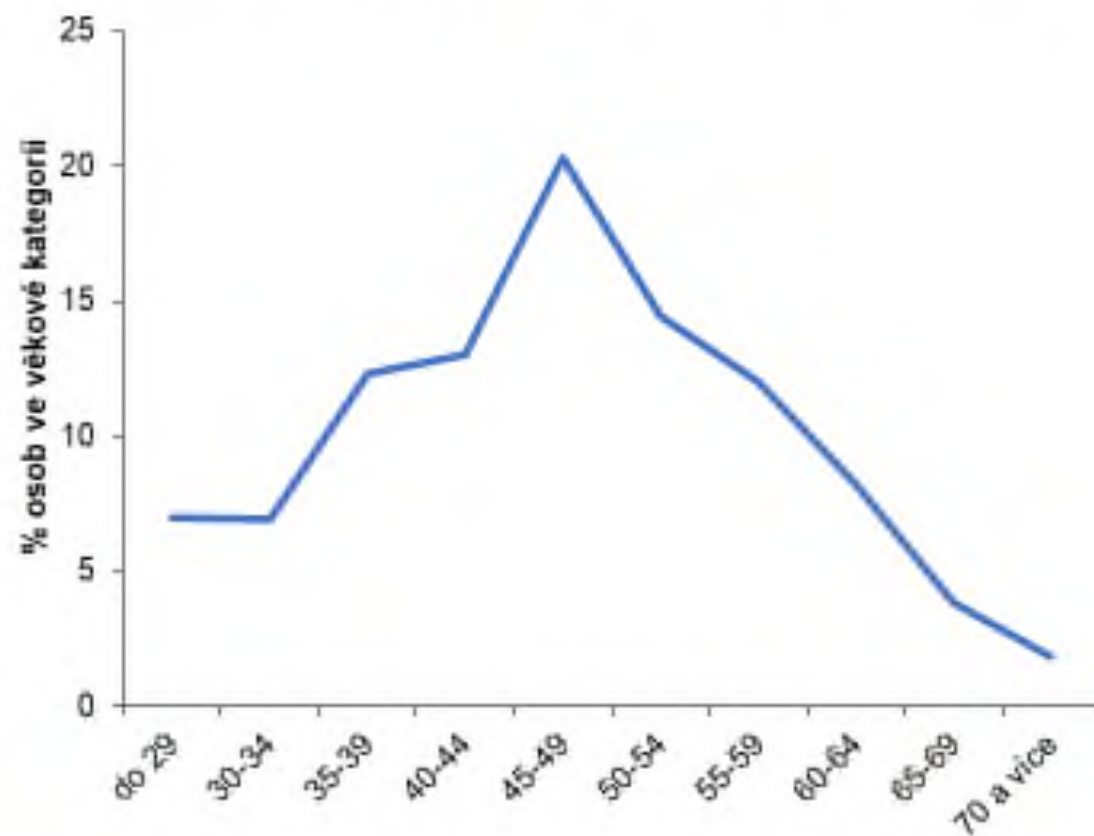
Úvazky sester

§ 5 Všeobecná sestra: věková struktura v roce 2022

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP), stav k 31. 12. 2022

Relativní zastoupení jednotlivých věkových tříd

**Věk > 60 let:
11 700 ZP (14%)**

Věk	N	%
do 29	5 882	7,0 %
30-34	5 847	7,0 %
35-39	10 337	12,3 %
40-44	10 968	13,0 %
45-49	17 062	20,3 %
50-54	12 131	14,4 %
55-59	10 114	12,0 %
60-64	6 939	8,3 %
65-69	3 252	3,9 %
70 a více	1 566	1,9 %
CELKEM	84 098	100,0 %
Průměrný věk	47,0 let	

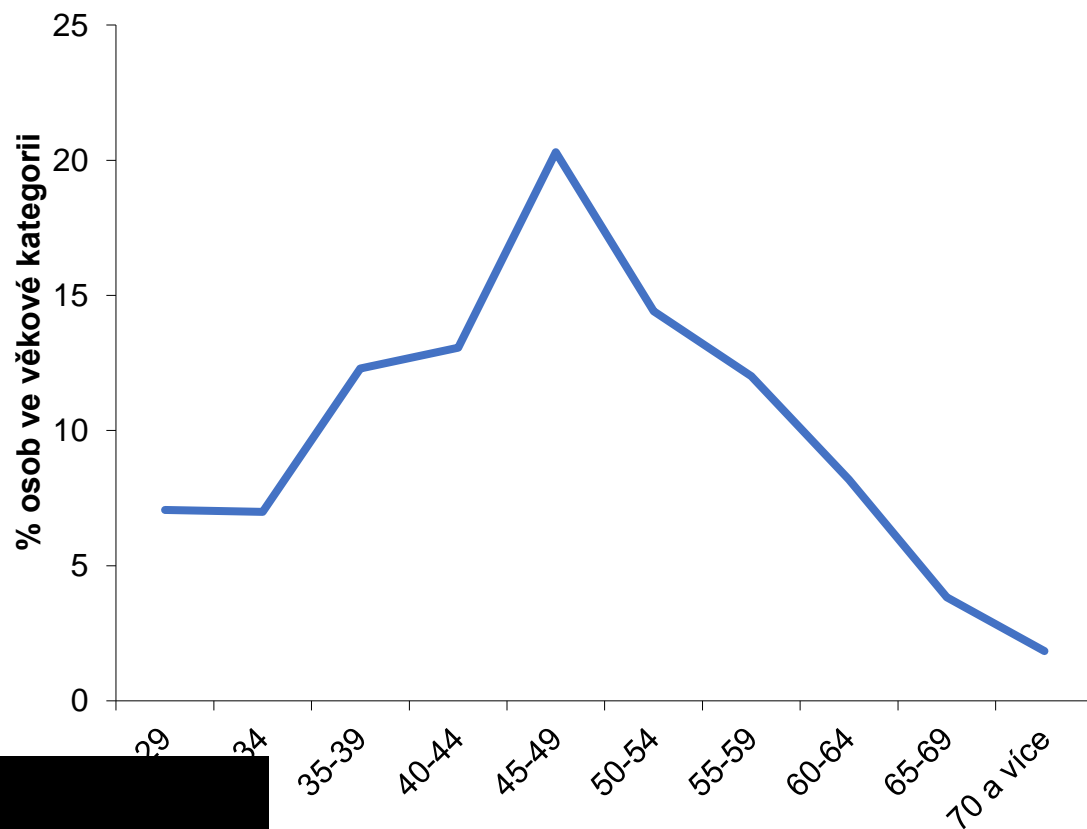
Všeobecná sestra: věková struktura osob v roce 2023

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP)+ NRHZS, stav k 31. 3. 2023

Data popisují distribuci věku dle fyzických osob

Věk > 60 let:
14 514 ZP (17%)

Relativní zastoupení jednotlivých věkových tříd

Věk	N	%	Úvazky	% úvazků
do 29	5 032	6,1%	4 618,6	6,1%
30-34	4 989	6,0%	4 437,2	5,9%
35-39	9 458	11,5%	8 247,7	11,0%
40-44	10 429	12,6%	9 416,1	12,5%
45-49	15 771	19,1%	14 687,2	19,5%
50-54	12 634	15,3%	12 038,5	16,0%
55-59	9 772	11,8%	9 319,9	12,4%
60-64	8 199	9,9%	7 602,7	10,1%
65-69	4 472	5,4%	3 550,1	4,7%
70 a více	1 843	2,2%	1 234,7	1,6%
CELKEM	82 599	100,0 %	75 153	100,0 %
Průměrný věk	48,2 let			

Rizikový nedostatek kapacit krytých pracovníky ve věku < 40 let

Počty nových studentů a absolventů ošetrovateľských oborů

Zdroj: statistiky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

			2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Noví studenti	§ 5 Všeobecná sestra	VOŠ	1254	1089	1018	826	939	1096	1488	1390
		VŠ	1222	1301	1274	1214	1170	1208	1409	1222
	§ 5a Dětská sestra	VOŠ				84	263	239	244	259
		VŠ					70	148	199	177
	§ 6 Porodní asistentka	VŠ	558	535	585	618	541	417	385	352
	§ 18 Zdravotnický záchranář	VOŠ	318	321	267	286				
VŠ		292	262	360	361	431	430	527	465	
§ 21b Praktická sestra	SŠ	2521	2814	3266	3180	3390	3433	3782	3741	
§ 36 Ošetrovateľ	SŠ	416	448	489	513	608	520	630	815	
Absolventi	§ 5 Všeobecná sestra	VOŠ	710	690	650	606	581	585	542	577
		VŠ	954	984	844	868	819	733	691	698
	§ 5a Dětská sestra	VOŠ							63	146
		VŠ	15	15	23	17	12	5	12	34
	§ 6 Porodní asistentka	VŠ	393	360	344	387	329	359	354	293
	§ 18 Zdravotnický záchranář	VOŠ	210	142	162	163	184	135	160	79
		VŠ	187	162	157	170	195	174	215	214
§ 21b Praktická sestra	SŠ	1765	1614	1585	1464	1665	1784	2629	2283	
§ 36 Ošetrovateľ	SŠ	279	286	370	371	407	444	457	449	

VŠ = vysoká škola, VOŠ = vyšší odborná škola, SŠ = střední škola

Zásadním problémem a potenciální hrozbou je demografické stárnutí sester dalších NLZP.

- V následujících cca 7 letech hrozí odchod až 12 000 sester do starobního důchodu, z toho téměř 6 000 z akutní péče.
- Již nyní je cca 17% kapacit kryto pracovníky ve věku 60+ a v projekci do roku 2035 je odchodem do důchodu ohroženo dalších 15% kapacit. To by znamenalo v některých regionech **rizikové omezení dostupnosti péče.**
- **MZ iniciovalo** jednání s děkany LF, rektory VŠ zdrav. oborů, ČAS, AVVNZP a vypracovalo návrh vládního programu podpory vzdělávání sester a nejvíce nedostatkových NLZP.

ZÁSADNÍM ÚKOLEM JE NAVÝŠENÍ VZDĚLÁVACÍCH KAPACIT VŠ PRO VÝCHOVU SESTERSKÝCH PROFECÍ A DALŠÍCH VYBRANÝCH OBORŮ NLZP

- Stávající kapacita a produkce škol v následujících letech **nepokryje ani nevyhnutelné odchody určitého počtu sester do důchodu.** Ohrožena je zejména kapacita všeobecných sester a dětských sester.
- Z těchto důvodů připravilo MZ ČR program **podpory vzdělávání sester (12 let) a dalších vybraných nelékařských zdravotnických profesí** (zejména radiologických asistentů a zdravotnických záchranářů).
- K programu podpory vzdělávání NLZP **je přihlásilo 6 lékařských fakult a 11 dalších vysokých škol zapojených** do výuky vybraných profesí NLZP. K navýšení počtu absolventů již nyní významně přispívají vyšší odborné školy zřizované kraji.

Základní východiska k nastavení systémových změn

- Počty a struktura NLZP
- Mapy vzdělavatelů a mapy poskytovatelů zdravotní péče - regionální rozdíly, plánování pracovních sil ve zdravotnictví.
- Dvojkoľejnost studií, spolupráce s hejtmany
- Vysoký zájem o studium zdravotnických oborů
- Nástup absolventů do praxe
- Nevyužitý potenciál NLZP - kompetence nelékařských zdravotnických pracovníků

Realizované kroky a cíle koncepce do roku 2025

- Strategická skupina pro personální zajištění resortu zdravotnictví, dále mezinárodní spolupráce („JA HEROES“)
- Vládní program navýšení kapacit VŠ vzdělavatelů
- Zjednodušení, prostupnost a digitalizace systému kvalifikačního vzdělávání, profesního vzdělávání, včetně vzdělávání specializačního
- Nastavení minimálních požadavků, tzv. kvalifikační standardy
- Koncepce ošetrovatelství
- Koncepce domácí péče
- Podpora specializačního vzdělávání - RMN

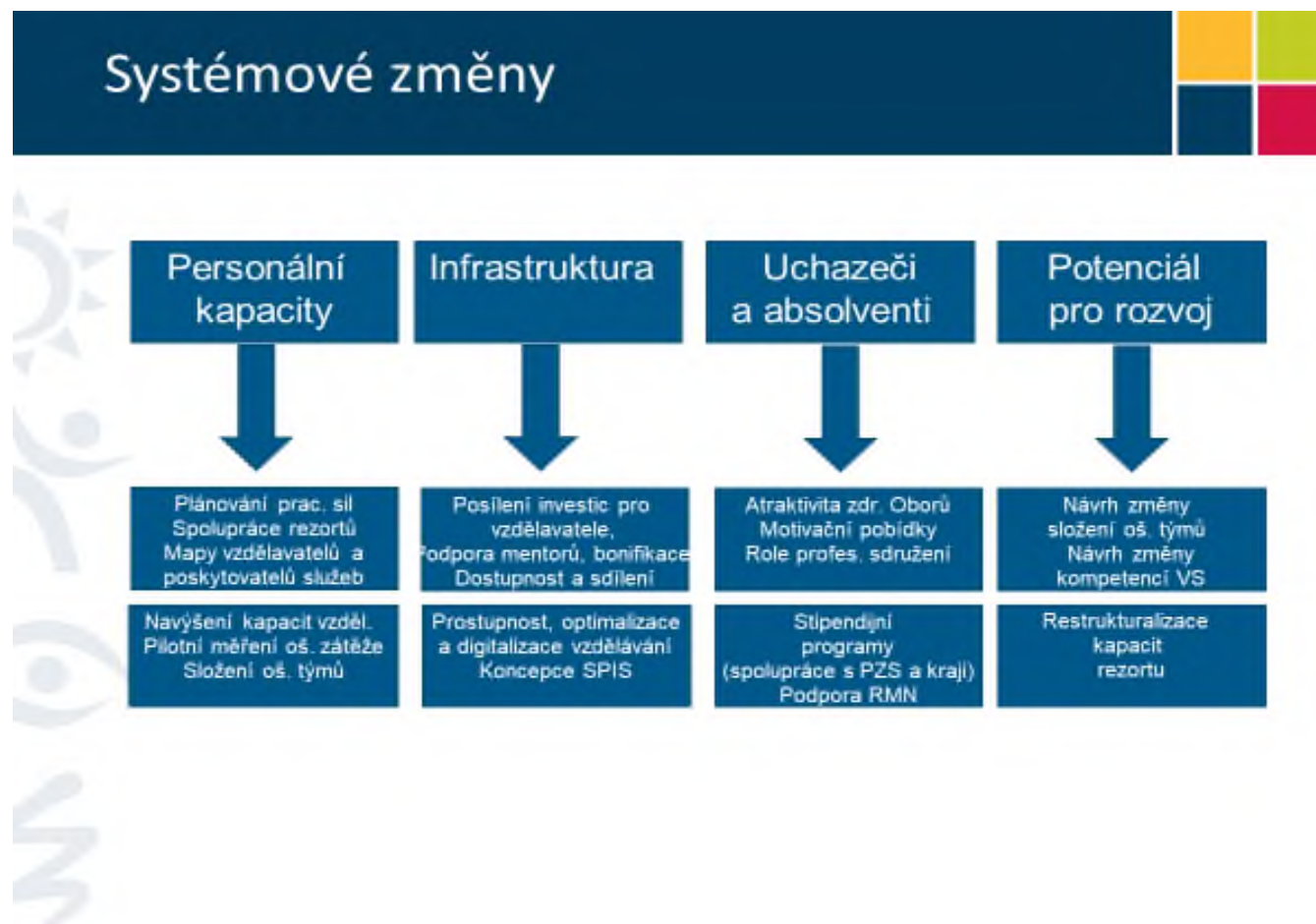
Realizované kroky a cíle koncepce do roku 2025

- Uplatnění zdravotnických pracovníků v sociálních službách a prostupnosti těchto profesí
- Posílení kompetencí - nově možnost předepisovat vybrané zdravotnické prostředky, posílení kompetencí ochrany a podpory veřejného zdraví
- Třístupňový model psychoterapeutické péče
- Projektové záměry, supervize a kompetence
- Finanční ohodnocení nelékařských zdravotnických profesí
- Pracovní podmínky, SPIS, včetně prevenci vzniku muskuloskeletálních poruch
- Počet a složení ošetrovatelských týmů ve směnách
- Ocenění AGM

Personální stabilizace NLZP

- Posílení personálních kapacit prostřednictvím navýšení počtu studentů v k... ohrožených oborech na lékařských fakultách a dalších vysokých školách
- Zvýšení prostupnosti a provázanosti vzdělávacích a studijních programů a vybraných oborů
- Plná elektronizace administrativy spojené se vzděláváním NLZP (program Administrátor implementovaný v specializačním i nadstavbovém vzdělávání)
- Zjednodušení, modernizace vzdělávacích programů a procesu akreditací, posílení prostupnosti na sebe navazujících úrovní vzdělávání, optimalizace specializačního vzdělávání
- Posílení samostatnosti, odpovědnosti a kompetencí nelékařských zdravotnických pracovníků
- Počet a složení ošetrovatelských týmů ve směnách
- Zavedený systém publikace a aktualizace Národních standardizovaných operativních... (NSOP) v ošetrovatelství
- zavádění inovativních strategií ke zvýšení psychické a fyzické odolnosti

Cíle koncepce - systémové změny

Děkuji za pozornost.